

Projekat Javni novac za javni interes finansira
Delegacija Evropske unije u Srbiji, u okviru
programa „Podrška civilnom društvu 2015“.

UREĐENJE PROJEKTOG SUFINANSIRANJA MEDIJSKIH SADRŽAJA

Pravna analiza sa preporukama

~~KAŽI~~ **ŠTA**
TRAŽI! **TE**
ZANIMA

Inicijativa za poboljšanje medijskog
sadržaja plaćenog novcem građana

Ovaj dokument nastao je u okviru projekta **Javni novac za javni interes***, koji predstavlja inicijativu tri organizacije (BIRN, NUNS i Slavko Ćuruvija fondacija) za poboljšanje medijskih sadržaja plaćenih novcem građana, zakonske regulative i procedura koje uređuju ovu oblast, na nacionalnom i lokalnom nivou.

Projekat između ostalog obuhvata i analizu pravne regulative i postojećih praksi različitih oblasti koje se tiču finansiranja medija, a ovaj dokument (policy paper) konkretno se bavi procedurama, nedostacima i izazovima u oblasti procesa sufinansiranja medijskih projekata iz javnih budžeta.

Preporuke je pisao ekspert u oblasti medijskog prava i medijskih politika Miloš Stojković.

Projekat Javni novac za javni interes finansira Delegacija Evropske unije u Srbiji, u okviru programa „Podrška civilnom društvu 2015“. Stavovi izrečeni u dokumentu predstavljaju stavove autora i ne oslikavaju stavove EU.

¹ <http://birnsrbija.rs/javni-novac-za-javni-interes-podrška-inicijativama-civilnog-društva-za-interes-javnosti/>

SADRŽAJ

I UVOD:	
REDEFINISANJE ULOGE DRŽAVE U MEDIJSKOJ SFERI KROZ PROJEKTNO SUFINANSIRANJE	4
II IDENTIFIKOVANI PROBLEMI I PREPORUKE	5
III DOKUMENTI I DRUGI IZVORI KORIŠĆENI U ANALIZI	7
3. 1. PROPISI I STRATEŠKI DOKUMENTI RELEVANTNI ZA OBLAST PROJEKTOG SUFINANSIRANJA:	7
3.2. RELEVANTNI MEĐUNARODNI I DOMAĆI IZVEŠTAJI	7
3.3. DRUGI IZVORI	7
IV IMPLEMENTACIJA PREPORUKA	8
4.1. ANALIZA POTREBA ZA MEDIJSKIM SADRŽAJIMA OD JAVNOG INTERESA	8
4.2. OPŠTI I POSEBNI JAVNI KONKURSI	11
4.3. DEFINISANJE DISKRIMINATORNOG TRETMANA	11
4.4. UKUPNI IZNOS SREDSTAVA KOJA SE DODELJUJU NA KONKURSU, MINIMALNI I MAKSIMALNI IZNOSI PO PROJEKTU	12
4.5. UNAPREĐIVANJE RADA STRUČNE KOMISIJE I PROCESA ODLUČIVANJA	13
4.6. ANALIZA OSTVARENOSTI CILJEVA PROJEKTOG SUFINANSIRANJA	16
4.7. POBOLJŠANJE SISTEMA KONTROLE I SISTEMA SANKCIJA	17
V ZAKLJUČAK	20

I UVOD: REDEFINISANJE ULOGE DRŽAVE U MEDIJSKOJ SFERI KROZ PROJEKTO SUFINANSIRANJE

Brojni stručni skupovi posvećeni pitanju funkcionisanja medijskog tržišta u Srbiji se završavaju konstatacijom da ovo tržište zapravo ne postoji. Tako se u okviru preporuka konferencije „U susret savremenoj medijskoj politici“ potencira da je „Medijsko tržište Republike Srbije i dalje prezasićeno“, te da se nesrazmerno veliki broj medija (preko 1.600 registrovanih) *“bori za oko 160 miliona evra, koliko čini budžet koji oglašivači izdavaju za potrebe oglašavanja na godišnjem nivou”*¹.

Privatizacija preostalih medija u javnom vlasništvu koja je sprovedena od 2014. godine je jedna od mera koja je imala za cilj da “aktivira” medijsko tržište i učini ga funkcionalnim. Ova mera je polazila od toga da će prestanak direktnog budžetskog finansiranja medija izjednačiti privatne medije i dotadašnje medije u javnoj svojini i obezbediti im istu startnu poziciju. Ideja nije bila nova, i gotovo da se provlači od kraja 2000. godine kada je započeta, još uvek nedovršena, medijska reforma.

Komplementarna mera privatizaciji je trebalo da bude mera novčane podrške organa javne vlasti medijskim sadržajima od javnog interesa, koja je u praksi pretočena u mehanizam projektnog sufinansiranja. Dakle, jedna od osnovnih intencija medijske politike oličene u Strategiji razvoja Sistema javnog informisanja u Republici Srbiji do 2016. godine je bilo redefinisane uloge države u medijskom sektoru i svođenje njene finansijske intervencije na medijske sadržaje od javnog interesa.

Medijska politika zato nije predviđala potpuni izlazak države iz medijske sfere, naprotiv, *“država i dalje ima obaveze da se stara da se u sferi javnog informisanja stvara atmosfera u kojoj građani mogu da dobiju potrebne informacije kroz medije, da diskutuju i da budu uključeni u odlučivanje, ali je razlika u tome što se država povlači iz vlasništva.”*²

U ovom procesu izazov je bio naći pravu meru finansijske participacije države. Neke od ovih ideja su i pravno uobličene donošenjem Zakona o javnom informisanju i medijima, kao i Pravilnika o sufinansiranju projekata za ostvarivanje javnog interesa u oblasti javnog informisanja.³ Tako je: definisan javni interes, predviđena obaveza raspisivanja konkursa i propisan postupak dodeljivanja sredstava u kome je po prvi put značajno mesto dato ekspertskim komisijama koje čine medijski stručnjaci.

¹ Preporuke Konferencije “U susret savremenoj medijskoj politici”, OEBS i TASC0, 17. i 18. novembar 2016. godine, strana 4.

² Videti izlaganje profesora Veljanovskog u okviru Izveštaja sa seminara Asocijacije nezavisnih elektronskih medija (ANEM) o implementaciji novih medijskih zakona održanog u maju 2015. godine u Novom Pazaru, koji je dostupan putem sledećeg linka: <http://bit.ly/2v2S5ZJ>.

³ Pravilnik o sufinansiranju projekata za ostvarivanje javnog interesa u oblasti javnog informisanja („Službeni glasnik RS”, broj 16/2016)

II IDENTIFIKOVANI PROBLEMI I PREPORUKE

Ono što se postavlja kao pitanje je da li je pravno uobličavanje redefinisane uloge države doprinelo da se ostvare pomenuti ciljevi medijske politike. Pesimistični tonovi koji se pojavljuju u brojnim domaćim i međunarodnim izveštajima daju negativni odgovor na ovo pitanje.

Izveštaj o napretku Srbije ka EU za 2016. godinu tako navodi da u oblasti prava na slobodu izražavanja uopšteno nije bilo napretka, da okruženje *“nije pogodno za punu implementaciju prava na slobodu izražavanja”*⁴, kao i da *“paket medijskih zakona tek treba u potpunosti da se primeni”*⁵. Izveštaj Evropske komisije posredno kritikuje spremnost države da ispuni svoje tzv. *“pozitivne obaveze”* u odnosu na pravo na slobodu izražavanja, a bitan segment tih pozitivnih obaveza je pitanje adekvatne implementacije zamišljenog sistema projektnog sufinansiranja. Projektno sufinansiranje se pominje u delu izveštaja koji govori o uočenim problemima uz navođenje da radi ispunjenja obaveza od javnog interesa sufinansiranje medijskih sadržaja mora da se *“sprovodi u skladu sa zakonskim okvirom”*⁶, uz korišćenje *“transparentne i fer procedure”*⁷, a *“bez uplitanja od strane državne uprave, posebno na lokalnom nivou”*⁸. Takođe, izveštaj izričito preporučuje Srbiji da *“obezbedi da izdvajanje sredstava iz javnih sredstava za sufinansiranje medijskog sadržaja koji služi javnom interesu bude u skladu sa važećim zakonodavstvom, kako bi se osigurala transparentnost i jednake mogućnosti.”*⁹

Izveštaj Evropske komisije je alarmirao da problem postoji, a pojedini domaći izveštaji su detaljno mapirali probleme u pravnoj regulativi. Ovde ćemo pomenuti NUNS Izveštaj Pravna analiza projektnog sufinansiranja¹⁰, koji kao najveće (pravne) probleme koji se tiču novčanih davanja organa javne vlasti prema medijima¹¹ navodi :

- nepoštovanje obaveze raspisivanja konkursa;
- zloupotrebu sistema javnih nabavki;
- neadekvatno definisanje namene konkursa;
- problem iznosa koji se izdvajaju za projektno sufinansiranje;
- propisivanje diskriminatornih uslova i kriterijuma;
- sporna pitanja koja se odnose na rad stručnih komisija;
- preinačenje odluka (predloga) stručnih komisija;
- netransparentnost procesa;
- neadekvatan sistem nadzora, koji se odnosi generalno na kontrolu ispunjavanja zakonskih obaveza, a naročito u kontekstu evaluacije projekata i nadzora trošenja sredstava (kontrola državne pomoći), te izostanak (adekvatnih) sankcija¹².

⁴ Citirano po Ekspertskom izveštaju *Medijska reforma nakon pet godina od usvajanja Medijske strategije: Presek stanja i preporuke za budućnost*, Miloš Stojković i Jasna Matić, napravljen za potrebe OEBS konferencije “U susret savremenoj medijskoj politici”, održanoj u Beogradu dana 17. i 18. novembra 2016. godine, strana 3.

⁵ *Ibid.*

⁶ Videti *Izveštaj Evropske komisije o napretku Srbije ka EU za 2016. godinu*, koji je dostupan putem sledećeg linka: <http://bit.ly/2wcNZfP>, strana 22. _

⁷ *Ibid.*

⁸ *Ibid.*

⁹ *Ibid.*

¹⁰ *Izveštaj Pravna analiza projektnog sufinansiranja sadržaja od interesa za javnost u Republici Srbiji*, NUNS, autor: Miloš Stojković, april 2017. godine, dostupno putem sledećeg linka: <http://bit.ly/2t2i8T>.

¹¹ Iako se izveštaj prevashodno bavi problemima u implementaciji projektnog sufinansiranja, delimično se osvrće i na druge vidove novčanih davanja – javne nabavke, pa se zato koristi generičniji pojam „novčana davanja” umesto „sredstva na ime projektnog sufinansiranja”.

¹² Videti *Izveštaj Pravna analiza projektnog sufinansiranja sadržaja od interesa za javnost u Republici Srbiji*, NUNS, autor: Miloš Stojković, april 2017. godine, dostupno putem sledećeg linka: <http://bit.ly/2t2i8T>, strana 17.

Ovaj izveštaj detaljno obrazlaže uočene probleme i predlaže određene preporuke kako prevazići problem u regulativi kako bi se postigla svrha projektnog sufinansiranja¹³ i kako bi i drugi vidovi novčanih davanja bili u skladu sa utvrđenom medijskom politikom, tačnije sa utvrđenom ulogom države u medijskoj sferi. Ovde ćemo dati presek tih preporuka, i u daljem tekstu izveštaja ukazati na “put” kako bi te preporuke mogle biti implementirane u pravni okvir Republike Srbije¹⁴.

1. Preporuka izveštaja se odnosi na bolje definisanje medijskih sadržaja od javnog interesa u samoj regulativi i na obavezu organa javne vlasti da sprovodi periodične analize potreba za medijskim sadržajima, koje će sadržati i ekonomsku analizu troškova za proizvodnju takvih sadržaja, na nacionalnom nivou, nivou AP i nivou lokalne samouprave.

2. Preporuka se odnosi na mere “afirmativne akcije” prema medijskim sadržajima od javnog interesa namenjenih pripadnicima nacionalnih manjina, odnosno na potrebu razdvajanja opštih konkursa od konkursa koji se odnose na medijske sadržaje namenjene nacionalnim manjinama.

3. Preporuka se odnosi na definisanje liste nedozvoljenih ponašanja, koja će se tretirati kao diskriminatorni tretman učesnika u konkursu.

4. Preporuka se odnosi na određivanje maksimalnih i minimalnih iznosa koji se opredeljuju na konkursu, u skladu sa ekonomskom analizom iz Preporuke 1, a sve uz primenu “troškovnog principa” koja bi imala za cilj da sredstva koja dodeljuju organi javne vlasti što više veže za realne troškove koje mediji imaju u proizvodnji medijskih sadržaja od javnog interesa.

5. Preporuka¹⁵ se odnosi na unapređivanje rada stručne komisije i smanjivanje arbitrarnosti u radu tih komisija putem definisanja pojma “medijski stručnjak”, propisivanjem pravila o radu stručne komisije, zabranu preinačenja predloga stručne komisije od strane organa javne vlasti, i preciziranja “sukoba interesa”.

6. Preporuka se odnosi na unapređivanje transparentnosti procesa projektnog sufinansiranja putem javnih rasprava, objavljivanja svih dokumenata vezanih sa konkursne procedure, te objavljivanje narativnih i finansijskih izveštaja.

7. Preporuka se odnosi na analizu ostvarenih ciljeva javnog interesa pojašnjavanjem pravila interne i eksterne evaluacije.

8. Preporuka se odnosi na poboljšanje mehanizama kontrole putem saradnje nadležnih organa, te putem propisivanja nadležnosti Upravne inspekcije u procesu projektnog sufinansiranja.

9. Preporuka se odnosi na propisivanje većeg broja sankcija za kršenje zakona i višeg iznosa novčane kazne kod utvrđenog prekršaja¹⁶.

¹³ Ovde treba napomenuti da ZJIM propisuje da 90% sredstava se raspodeljuje za proizvodnju medijskih sadržaja a do 10% za “organizovanja i učešće na stručnim, naučnim i prigodnim skupovima kao i unapređivanja profesionalnih i etičkih standarda u oblasti javnog informisanja”. Ovaj izveštaj se odnosi prevashodno na pitanje raspodele sredstava za proizvodnju medijskih sadržaja, ali budući da se i sredstva za stručne skupove takođe raspodeljuju po mehanizmu javnog konkursa, preporuke se shodno primenjuju i u tom slučaju, osim kada se radi o analizi potreba za medijskim sadržajima (mada ima smisla da se troškovni princip primenjuje i na davanja za stručne skupove).

¹⁴ ZJIM, osim projektnog sufinansiranja pominje i “pojedinačna davanja”, koja ne mogu da pređu 5% opredeljenih sredstava koja se raspodeljuju na ime projektnog sufinansiranja, niti da pređu iznos od 20% od iznosa javnih nabavki male vrednosti, a raspodeljuje se takođe po sistemu projektnog sufinansiranja samo bez javnog konkursa i bez konkursne komisije. Tako da načelno sve što je rečeno za javne konkurse shodno važi i za pojedinačna davanja osim kada se radi o članovima koji uređuju javni konkurs i rad i sastav stručne komisije.

¹⁵ U izveštaju je greškom ponovljen redni broj preporuke, pa je to poremetilo numeraciju. Zbog toga ovde koristimo redne brojeve preporuka sa ispravljenom numeracijom (prim.aut).

¹⁶ Detaljnije o preporukama u Videti *Izveštaju Pravna analiza projektnog sufinansiranja sadržaja od interesa za javnost u Republici Srbiji*, NUNS, autor: Miloš Stojković, april 2017. godine, dostupno putem sledećeg linka: <http://bit.ly/2tT2i8T> str. 37-39.

III DOKUMENTI I DRUGI IZVORI KORIŠĆENI U ANALIZI

3.1. PROPISI I STRATEŠKI DOKUMENTI RELEVANTNI ZA OBLAST PROJEKTOG SUFINANSIRANJA:

- Strategija razvoja sistema javnog informisanja u Republici Srbiji do 2016. godine – Medijska strategija („Službeni glasnik RS“, broj 75/2011);
- Zakon o javnom informisanju i medijima („Službeni glasnik RS“, br. 83/2014, 58/2015 i 12/2016 - autentično tumačenje);
- Zakon o državnoj upravi („Službeni glasnik RS“, br. 79/2005, 101/2007, 95/2010 i 99/2014);
- Zakon o upravnoj inspekciji („Službeni glasnik RS“, broj 87/2011);
- Zakon o kontroli državne pomoći („Službeni glasnik RS“, broj 51/2009);
- Zakon o prekršajima („Službeni glasnik RS“, br. 65/2013, 13/2016 i 98/2016 - odluka US);
- Pravilnik o sufinansiranju projekata za ostvarivanje javnog interesa u oblasti javnog informisanja („Službeni glasnik RS“, broj 16/2016);

3.2. RELEVANTNI MEĐUNARODNI I DOMAĆI IZVEŠTAJI

- Izveštaj o napretku Srbije u pridruživanju EU za 2016. godinu, Evropska komisija¹⁷;
- Izveštaj Pravna analiza projektnog sufinansiranja sadržaja od interesa za javnost u Republici Srbiji, NUNS, 2017. godina;
- Ekspertski izveštaj Medijska reforma nakon pet godina od usvajanja Medijske strategije: Presek stanja i preporuke za budućnost, Miloš Stojković i Jasna Matić, napravljen za potrebe OEBS konferencije “U susret savremenoj medijskoj politici”, održanoj u Beogradu dana 17. i 18. novembra 2016. Godine.

3.3. DRUGI IZVORI

- Preporuke Konferencije “U susret savremenoj medijskoj politici”, OEBS i TASC0, 17. i 18. novembar 2016. godine Registar medija APR, dostupan putem sledećeg linka: <http://bit.ly/2gMVfvy>;

¹⁷ Izveštaj Evropske komisije o napretku Srbije ka EU za 2016. godinu, dostupno na internet stranici Evropske komisije putem sledećeg linka: <http://bit.ly/2iltpAG>.

IV IMPLEMENTACIJA PREPORUKA¹⁸

4.1. ANALIZA POTREBA ZA MEDIJSKIM SADRŽAJIMA OD JAVNOG INTERESA

Pravnom regulativom nisu precizirane radnje koje prethode raspisivanju konkursa za projektno sufinansiranje. Izveštaj NUNS Pravna analiza projektnog sufinansiranja tako navodi „u prve dve godine od uspostavljanja projektnog sufinansiranja, jedan od najzahtevnijih zadataka koji se postavlja pred organe vlasti koji su raspisivali konkurse se odnosio na to kako što adekvatnije definisati javni interes i utvrditi namenu konkursa na način koji je primenjiv na konkretne potrebe građana“¹⁹, dok mapira i to da „većina konkursa na lokalnu se formuliše na način da prepisuje odgovarajuće odredbe ZJIM i Pravilnika, a bez prave svesti o tome koji segment javnog interesa bi najpre trebalo podržati u zavisnosti od konkretnih potreba lokalnog stanovništva u konkretnoj lokalnoj sredini“²⁰.

Zbog toga je neophodno urediti taj “prethodni korak”, koji bi trebalo da bude uvod u raspisivanje konkursa.

Čini se da je najadekvatnije taj korak urediti dopunama Zakona o javnom informisanju i medijima (u daljem tekstu: ZJIM), i to pre dosadašnjeg člana 17, na samom početku Poglavlja III ZJIM koje uređuje oblast projektnog sufinansiranja. Takođe, radi usklađivanja sa tim novim članom ZJIM, neophodno je izvršiti i neophodne izmene člana 19. i 20. ZJIM. Na kraju, radi uvođenja obaveze sprovođenja prethodne analize potreba, neophodno je prelaznim odredbama precizirati kada će se prva analiza sprovesti. Zbog toga ćemo ovde dati i predlog novog člana u prelaznim i završnim odredbama.

Sam novi član bi trebalo da sadrži:

- obavezu sprovođenja analize potreba za nedostajućim medijskim sadržajima od javnog interesa, a koji doprinose podizanju kvaliteta javne debate o svim relevantnim društvenim pitanjima;
- naznaku koji se dokumenti i izvori koriste za potrebe analize;
- naznaku šta analiza sadrži;
- svrhu analize;
- obavezno sprovođenje javnih konsultacija (javne rasprave) u postupku analize;
- obavezno objavljivanje svih dokumenata i naznaku da je izveštaj o analizi sastavni deo konkursa.

¹⁸ Implementacije Preporuke 6 se vrši posredno preko predloga za izmene i dopune zakona budući da se u tim predlozima nalaze i obaveze koje se odnose na objavljivanje podataka i dokumenata i sprovođenje određenih javnih rasprava, pa ovde neće biti posebno adresirana (prim. aut).

¹⁹ Izveštaj Pravna analiza projektnog sufinansiranja sadržaja od interesa za javnost u Republici Srbiji, NUNS, autor: Miloš Stojković, april 2017. godine, dostupno putem sledećeg linka: <http://bit.ly/2tT2i8T>, str. 19.

²⁰ *Ibid.*, strana 20.

Model izmena i dopuna ZJIM koji se tiču analize potreba
(dodavanje novog člana 16a, shodne izmene čl. 19. i 20. ZJIM
i dodavanje člana u prelaznim i završnim odredbama)

1. U ZJIM dodaje se novi član 16a koji glasi:

Analiza potreba za medijskim sadržajima
Član 16a

(1) Republika Srbija, autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave, najmanje jednom u tri godine sprovodi analizu potreba za medijskim sadržajima od javnog interesa, polazeći od definicije javnog interesa u oblasti javnog informisanja iz člana 15. ovog zakona i o toj analizi sačinjava izveštaj koji je sastavni deo javnih konkursa iz člana 17. ovog zakona.

(2) U postupku analize i izrade izveštaja, organ javne vlasti iz stava 1. ovog člana može angažovati domaća ili strana pravna i fizička lica koja imaju ekspertizu koja se tiče medijskih sadržaja koji ostvaruju javni interes u oblasti javnog informisanja.

(3) U postupku izrade analize i izrade izveštaja, organ iz stava 1. ovog člana koristi dostupne izveštaje, analize i ostale materijale od značaja za definisanje nedostajućih medijskih sadržaja od javnog interesa.

(4) Radi pribavljanja mišljenja stručne i šire javnosti, u postupku analize organ javne vlasti iz stava 1. ovog člana sprovodi javne konsultacije koje ne mogu da budu kraće od 30 dana.

(5) U postupku javnih konsultacija organ javne vlasti prikuplja mišljenja stručne i šire javnosti o nedostajućim medijskim sadržajima koji ostvaruju neki od ciljeva od javnog interesa propisanih članom 15. ovog zakona.

(6) Organ javne vlasti iz stava 1. ovog člana donosi program javnih konsultacija, koji sadrži period trajanja konsultacija i uputstvo zainteresovanim licima o načinu davanja mišljenja o nedostajućim medijskim sadržajima od javnog interesa, i objavljuje ga na svojoj internet stranici.

(7) Mišljenja o predmetu javne konsultacije podnose se u pisanom obliku i obavezno sadrže ime, odnosno naziv i kontakt podatke podnosioca.

(8) Izveštaj o analizi potreba za nedostajućim medijskim sadržajima, obuhvata najmanje:

- 1) analizu medijskih sadržaja koje je organ javne vlasti finansirao u periodu od 3 godine koji prethodi analizi;
- 2) ocena o realizaciji projekata iz člana 26 ovog zakona (interna i eksterna evaluacija);
- 3) analizu izveštaja medijskih i novinarskih udruženja i udruženja građana, kao i drugih materijala koji su relevantni za oblast projektnog sufinansiranja;
- 4) izveštaj sa javne rasprave;

- 5) predloge vrsta medijskih sadržaja koje će organ javne vlasti finansirati u periodu do naredne analize;
- 6) okvirni proračun troškova proizvodnje predloženih nedostajućih medijskih sadržaja;
- 7) druge podatke relevantne za što precizniju identifikaciju nedostajućih medijskih sadržaja od javnog interesa.

(9) Izveštaj iz stava 8. ovog člana služi za definisanje namene i iznosa javnog konkursa iz člana 17. ovog zakona.

2. **Član 19. stav 1. ZJIM** (Raspisivanje Konkursa) menja se i glasi²¹:

“Polazeći od javnog interesa, definisanog u članu 15. ovog zakona, **i analize potreba iz člana 16a ovog zakona**, organ nadležan za poslove javnog informisanja Republike Srbije, autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave, u skladu sa propisima kojim se reguliše rad ovih organa, (u daljem tekstu: **organ javne vlasti**) donosi odluku o konkursima koji se raspisuju u toku kalendarske godine.”

3. **Član 20. ZJIM** (Sadržina Konkursa) menja se i glasi:

Konkursom se određuje:

- 1) namena sredstava za ostvarivanje javnog interesa i njihov ukupni iznos, **kao i minimalni i maksimalni iznos koji će se dodeljivati za svaki pojedinačni projekat**;
- 3) pravo učešća na konkursu;
- 4) kriterijumi za učešće na konkursu;
- 5) rokovi u kojima se sprovodi konkurs;
- 6) dokumentacija koju podnosi podnosilac projekta.

Sastavni deo konkursa iz stava 1. ovog člana čini izveštaj o analizi potreba iz člana 16a stav 1. ovog zakona, koji ujedno čini obrazloženje za raspisivanje tog konkursa.

3. U ZJIM, kao prelazna i završna odredba dodaje se **novi član x**²² koji glasi:

Sprovođenje prve analize potreba za medijskim sadržajima od javnog interesa
Član x

Republika Srbija, autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave, dužna je da u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona sprovede prvu analizu potreba za medijskim sadržajima iz člana 16. ovog zakona, a na način propisan tim članom.

Prva analiza obuhvata period od 1. januara 2015. godine, zaključno sa danom stupanja na snagu ovog zakona.

Naredne analize sprovodiće se u skladu sa dinamikom i na način propisan članom 16a ovog zakona.

²¹ Kod predloga izmena i dopuna ZJIM, gde god je to moguće, boldirano su date novine u ZJIM, dok je bez bolda postojeći tekst u zakonu.

²² Zbog tehnike pisanja zakona, nemoguće je dodati numeričku oznaku kada se radi o članovima koji propisuju prelazni režim, zato je ovde član naznačen oznakom „X“ (prim. aut);

4.2. OPŠTI I POSEBNI JAVNI KONKURSI

Pravna analiza projektnog sufinansiranja ukazuje na potrebu za podrškom "alternativnim projektima" koji za cilj imaju informisanje manjinskih zajednica, kao i drugih ranjivih grupa (poput osoba sa invaliditetom), budući da se radi o specifičnoj meri afirmativne akcije u cilju ostvarivanja ljudskih prava manjinskih zajednica i drugih ugroženih grupa²³. Podrška kroz "opšte konkurse" se nije pokazala kao adekvatno rešenje, pa zbog toga ima smisla dati "posebne garancije" za ostvarivanje ovog segmenta javnog interesa u oblasti javnog informisanja, kao mere afirmativne akcije, i to na moguća dva načina:

- odvajanjem opštih i posebnih javnih konkursa;
- odvajanjem posebnih sekcija u okviru opštih konkursa koji će biti namenjeni informisanju na jezicima nacionalnih manjina, odnosno informisanju osoba sa invaliditetom.

U svakom slučaju, za ostvarivanje ovog cilja nije neophodno menjati regulativu, budući da se radi o tehnici raspodele sredstava, odnosno o implementaciji javnih konkursa, a posebno ako se uzme u obzir da član 19. stav 2. ZJIM već propisuje obavezu organa javne vlasti koji raspisuje konkurse da raspiše konkurse koji se tiču ostvarivanja prava na informisanje manjinskih zajednica i osoba sa invaliditetom. Naravno i u slučaju odluke da se da izvestan specifični status ovom segmentu javnog interesa, neophodno je sprovesti analizu potreba za medijskim sadržajima iz dela 4.1.

4.3. DEFINISANJE DISKRIMINATORNOG TRETMANA

Član 17. ZJIM na opšti način propisuje načelo zabrane diskriminacije, kroz odredbu da „*Republika Srbija, autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave obezbeđuje iz budžeta deo sredstava za ostvarivanje javnog interesa u oblasti javnog informisanja i raspoređuje ih na osnovu sprovedenih javnih konkursa (u daljem tekstu: konkurs) i pojedinačnim davanjima, na osnovu principa o dodeli državne pomoći i zaštiti konkurencije, bez diskriminacije*”. To opšte pravilo se nigde potom ne razrađuje, što je u praksi stvorilo mogućnost da se pojedini izdavači medija onemogućavaju da učestvuju u konkursu (propisivanjem diskriminatornih uslova) ili da bi se favorizovali određeni izdavači (diskriminatorni kriterijumi). U tom smislu, radi prevazilaženja ovog problema, treba razmisliti o dopunama čl. 21-23, ZJIM, koji će predvideti garancije za sprečavanje diskriminacije medija koji konkurišu za javna sredstva.

Model izmena i dopuna ZJIM koji se tiču analize potreba
(izmene i dopune čl. 22. i 23. ZJIM)

²³ Izveštaj *Pravna analiza projektnog sufinansiranja sadržaja od interesa za javnost u Republici Srbiji*, NUNS, autor: Miloš Stojković, april 2017. godine, dostupno putem sledećeg linka: <http://bit.ly/2t2i8t>, str. 35 i 36.

1. U članu 22. ZJIM (Uslovi učešća na konkursu) dodaje se novi stav 6. koji glasi:

“Nije dozvoljeno ograničenje prava učešća na Konkursu propisivanjem diskriminatornih uslova, poput uslova koji ograničavaju učešće određenom izdavaču pozivanjem na sedište izdavača, lokaciju opreme za proizvodnju programa, ograničenje koje se odnosi na određenu vrstu medija, ograničenje koje se odnosi na određenu vrstu medijskog sadržaja (osim ako se radi o merama afirmativne akcije u vezi sa ostvarivanjem prava na informisanje manjinskih i drugih ugroženih grupa) i sl.”

2. U članu 23. ZJIM (Kriterijumi za ocenu prijava na konkurs) dodaje se novi stav 3. koji glasi:

“Organ javne vlasti koji raspisuje Konkurs ne može propisivati kriterijume koji neopravdano prave razliku između različitih izdavača medija, odnosno koji favorizuju određenog izdavača propisivanjem neopravdanih kriterijuma, naročito vezivanjem za obim i kvalitet prethodne saradnje organa javne vlasti sa određenim izdavačem, kreiranjem kriterijuma koje može ispuniti samo jedan ili mali broj izdavača i sl.”

4.4. UKUPNI IZNOS SREDSTAVA KOJA SE DODELJUJU NA KONKURSU, MINIMALNI I MAKSIMALNI IZNOSI PO PROJEKTU

Preporuka 4. Pravne analize projektnog sufinansiranja predviđa da je u cilju opredeljivanja realnih sredstava za potrebe konkursa i onemogućavanja dodeljivanja nesrazmernih sredstava određenim medijima, neophodno *“zakonom odrediti najniži i najviši iznos koji se opredeljuje na javnim konkursima, a istovremeno definisati da se iznosi koji se opredeljuju vezuju za primenu “troškovnog principa”, odnosno da odražavaju realne troškove koje bi mediji imali u proizvodnji i distribuciji medijskih sadržaja od javnog interesa, a u skladu sa rezultatima ekonomskog dela analize iz Preporuke 1.”*²⁴

Dakle, preporuka propisuje da je neophodno:

- primeniti troškovni princip;
- odrediti zakonsku obavezu za organ javne vlasti da odredi minimalni i maksimalni iznos sredstava po projektu, prilikom raspisivanja konkursa;
- da se određivanje sredstava koja se raspodeljuju vrši u skladu sa *“rezultatima ekonomskog dela analize iz Preporuke 1”* koja se zapravo odnosi na analizu potreba za određenim medijskim sadržajima.

Preporuka 4 takođe predviđa da takve izmene treba vršiti putem izmena ZJIM, tačnije dopunama određenih članova, a, pre svega člana 17. ZJIM koji uređuje obavezu raspisivanja konkursa i člana 20. ZJIM koji propisuje obavezne elemente konkursa.

Model izmena i dopuna ZJIM koji se tiču opredeljivanja sredstava na javnom konkursu (izmene i dopune čl. 17. i 20. ZJIM²⁵.)

²⁴ Izveštaj Pravna analiza projektnog sufinansiranja sadržaja od interesa za javnost u Republici Srbiji, NUNS, autor: Miloš Stojković, april 2017. godine, dostupno putem sledećeg linka: <http://bit.ly/2tT2i8T>, str. 37.

²⁵ Predlog Izmena člana 20. ZJIM je već dat u delu 4.1 koji se odnosi na analizu potreba.

U **Članu 17. ZJIM** (Način obezbeđivanja i raspoređivanja sredstava) dodaju se novi stavovi 3, 4. i 5 koji glase:

“(3) Prilikom odlučivanja o iznosu sredstava koji će se raspodeljivati na svakom pojedinačnom javnom konkursu iz stava 1. ovog člana, organ javne vlasti polazi od stvarnih troškova proizvodnje medijskih sadržaja za koje se ti konkursi raspisuju, a u skladu sa rezultatima sprovedene analize iz člana 16a ovog zakona, a naročito dela te analize koji se odnosi na okvirni proračun troškova proizvodnje predloženih medijskih sadržaja.

(4) Odredbe stava 3. ovog člana primenjuju se shodno i prilikom određivanja minimalnog i maksimalnog iznosa sredstava koji se na svakom pojedinačnom javnom konkursu raspodeljuju po projektu.

(5) Odredbe iz stava 3. ovog člana primenjuju se shodno i na konkurse koji se raspisuju za projekte organizovanja i učešća na stručnim, naučnim i prigodnim skupovima kao i unapređivanja profesionalnih i etičkih standarda u oblasti javnog informisanja iz člana 18. stav 1. tačka 2) ovog zakona.”

4.5. UNAPREĐIVANJE RADA STRUČNE KOMISIJE I PROCESA ODLUČIVANJA

Izveštaji Bela knjiga projektnog sufinansiranja i Pravna analiza projektnog sufinansiranja su mapirali veliki broj problema koji se odnose na rad stručnih komisija, i proces odlučivanja o dodeli sredstava²⁶.

Određeni broj problema proizilazi iz nepravilne primene, a određeni broj problema proizilazi iz nedorečenosti regulative. Ovde ćemo adresirati samo drugu kategoriju problema koje je moguće rešiti izmenama propisa, a u tu grupu spadaju:

- definisanje „medijskog stručnjaka“ koji može da učestvuje u radu stručnih komisija;
- propisivanje zabrane učešća u radu stručne komisije za određenu kategoriju lica (koja su u sukobu interesa ili obavljaju javnu funkciju);
- uređenje osnovnih pravila rada stručne komisije;
- propisivanje zabrane preinačenja odluke komisije o dodeli sredstava od strane organa javne vlasti.

Svi ovi segmenti se mogu urediti izmenama i dopunama relevantnih članova ZJIM.

Model izmena i dopuna ZJIM koji se tiču ocene projekata i odlučivanju o dodeli sredstava
(izmene i dopune čl. 24. i 25. ZJIM i dodavanje novog člana 24a)

²⁶ U *Izveštaju Pravna analiza projektnog sufinansiranja sadržaja od interesa za javnost u Republici Srbiji* se radi o preporukama 5 i 6 (kada se ispravi greška u numeraciji).

1. Član 24. ZJIM menja se i glasi:

Konkursna komisija

Član 24.

(1) Ocenu projekata podnetih na konkurs vrši stručna komisija od tri ili pet članova (u daljem tekstu: komisija).

(2) Na projekte koji se prilažu na konkurs koji se raspisuje radi podizanja kvaliteta informisanja pripadnika nacionalnih manjina, obavezno se pribavlja mišljenje odgovarajućeg nacionalnog saveta nacionalne manjine.

(3) Članove stručne komisije iz stava 1. ovog člana imenuje rukovodilac organa koji je raspisao konkurs i to iz reda nezavisnih stručnjaka za medije i medijskih radnika koji nisu u sukobu interesa, odnosno koji ne obavljaju javnu funkciju, **u smislu propisa kojima se uređuje sukob interesa.**

(4) **Nezavisni stručnjak za medije iz stava 3. ovog člana je stručnjak koji uživa ugled u stručnoj javnosti, a koji ima akademsko obrazovanje iz oblasti značajnih za medije, ili je ostvario značajne i priznate radove ili praksu u oblasti medija, odnosno u oblasti projektnog (su)finansiranja.**

(5) **U radu stručne komisije iz stava 1. ovog člana ne mogu učestvovati imenovana, izabrana postavljena lica, lica u radnom odnosu ili lica koja su na drugi način angažovana u organima Republike Srbije, autonomne pokrajine, jedinice lokalne samouprave, organima javnih preduzeća i privrednih društava, ustanova i drugih organizacija, čiji je osnivač, odnosno član Republika Srbija, autonomna pokrajina, jedinica lokalne samouprave, kao i povezana lica sa ovim licima u smislu propisa kojima se uređuje sukob interesa.**

(6) **Izuzetno od ograničenja iz stava 5. ovog člana, zaposlena lica ili lica na drugi način angažovana u organu javne vlasti koji je raspisao Konkurs, za Komisiju mogu obavljati administrativno-tehničke poslove koji se odnose na konkretni Konkurs, i u tom svojstvu mogu učestvovati u radu Komisije, a bez prava glasa prilikom odlučivanja.**

(7) Većina članova komisije iz stava 1. ovog člana imenuje se na predlog novinarskih i medijskih udruženja ukoliko takav predlog postoji i ukoliko predložena lica ispunjavaju zakonom predviđene uslove.

(8) Članovi komisije imenuju se za svaki konkurs posebno, a odluka o imenovanju se objavljuje na veb-sajtu organa iz stava 2. ovog člana.

2. U ZJIM dodaje se novi član 24a koji glasi:

Rad Konkursne komisije

Član 24a

(1) Komisija radi i odlučuje na sednici.

(2) Komisija bira predsednika, većinom glasova iz redova članova imenovanih na predlog novinarskih i medijskih udruženja ako taj predlog postoji.

(3) O svom radu i odlučivanju Komisija vodi zapisnik, koji potpisuje predsjednik Komisije.

(4) Po završetku rada, Komisija sastavlja obrazloženi predlog i zajedno sa zapisnikom o radu i odlučivanju iz stava 3. ovog člana dostavlja rukovodiocu organa javne vlasti koji je raspisao Konkurs.

(5) Ministarstvo nadležno za poslove javnog informisanja bliže uređuje pravila rada i odlučivanja Komisije.

3. Član 25. ZJIM menja se i glasi:

Odluka o raspodeli sredstava

Član 25

(1) Odluku o raspodeli sredstava donosi rukovodilac organa koji je raspisao konkurs, a na osnovu obrazloženog predloga komisije, **i to u roku od osam dana od dana dostavljanja predloga Komisije organu javne vlasti.**

(2) Odluka iz stava 1. ovog člana donosi se u obliku rešenja sa obrazloženjem za svaki raspisani konkurs.

(3) Odluka iz stava 1. ovog člana ne može odstupati od predloga Komisije.

(4) U slučaju da organ javne vlasti oceni da je predlog Komisije suprotan zakonu, uputiće prigovor Komisiji zajedno sa naznakom navodne nezakonitosti predloga Komisije, uz obrazloženje i predlog kako da se navodna nezakonitost ispravi.

(5) Komisija na posebnoj sednici razmatra prigovor iz stava 4. ovog člana.

(6) Ako Komisija u ponovnom razmatranju nađe da je prigovor organa javne vlasti osnovan, izmeniće svoj predlog i dostaviti ga nazad organu javne vlasti, bez odlaganja.

(7) Ako Komisija u ponovnom razmatranju nađe da je prigovor organa javne vlasti neosnovan, vratiće neizmenjen predlog organu javne vlasti, zajedno sa obrazloženjem koje obuhvata i razloge zbog kojih nije prihvaćen prigovor organa javne vlasti, a organ javne vlasti je dužan da donese odluku u skladu sa tim predlogom, bez odlaganja, a najkasnije u roku od 8 dana od dana dostavljanja ponovljenog predloga.

(8) Rešenje iz stava 2. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

(9) Rešenje o raspodeli sredstava, **dokumenti iz člana 24a ovog zakona, kao i prigovor iz stava 4. ovog člana, kao i svi dokumenti u vezi sa tim prigovorima,** se objavljuju na veb-sajtu organa koji je raspisao konkurs, **u istoj sekciji gde je objavljen i sam Konkurs,** i dostavljaju se svakom učesniku konkursa u elektronskoj formi, **bez odlaganja.**

(10) Rešenje iz stava 2. ovog člana osnov je za zaključenje ugovora s licem koje je dobilo sredstva za sufinansiranje projektnih aktivnosti.

4.6. ANALIZA OSTVARENOSTI CILJEVA PROJEKTOG SUFINANSIRANJA

Evaluacija projekata, zajedno sa nedostatkom kontrole i neadekvatnim sankcijama, predstavlja najslabiji deo primene mehanizma projektnog sufinansiranja. Preporuka 6²⁷ Pravne analize projektnog sufinansiranja se odnosi na analizu ostvarenih ciljeva javnog interesa pojašnjavanjem pravila interne i eksterne evaluacije. Naime, dosadašnja praksa u primeni projektnog sufinansiranja je pokazala da mehanizmi evaluacije projekata putem dostavljanja narativnih i finansijskih izveštaja nisu u dovoljnoj meri doprineli tome da se adekvatno vrednuje ostvarenost ciljeva javnog interesa kroz finansiranje određenog medijskog sadržaja. Zbog toga taj sistem treba dopuniti i to pojašnjavanjem ispunjenja obaveze interne analize, ali i uvođenjem kategorije eksterne analize koja će pomoći u što boljem sagledavanju ostvarenosti ciljeva javnog interesa u oblasti javnog informisanja.

Sistem evaluacije treba dopuniti u dva koraka, najpre dopunama ZJIM, a onda i dopunama Pravilnika.

*Model izmena i dopuna ZJIM koji se tiču ocene projekata
i odlučivanju o dodeli sredstava
(izmene i dopune člana 26.)*

1. Član 26. ZJIM menja se i glasi:

Interna i eksterna evaluacija projekta
Član 26

(1) Narativni i finansijski izveštaj o sprovedenim projektnim aktivnostima dostavlja se organu koji je doneo odluku o raspodeli sredstava, u skladu sa ugovorenim obavezama.

(2) Uz izveštaj iz stava 1. ovog člana dostavlja se i dokaz o realizaciji projekta.

(3) Organ javne vlasti najmanje jednom godišnje, odnosno najmanje jednom u tri godine kod višegodišnjih projekata, razmatra narativne i finansijske izveštaje i daje ocenu o realizaciji projekta (interna evaluacija), a ta ocena čini sastavni deo analize iz člana 16a ovog zakona.

(4) Organ javne vlasti, pored interne evaluacije iz stava 3. ovog člana može angažovati domaća ili strana pravna i fizička lica koja imaju ekspertizu koja se tiče medijskih sadržaja koji ostvaruju javni interes u oblasti javnog informisanja, a koja će za potrebe organa javne vlasti sprovesti nezavisnu ocenu realizacije projekata realizovanih u toku kalendarske godine (eksterna evaluacija), a ta ocena čini sastavni deo analize iz člana 16a ovog zakona..

(5) Organ javne vlasti usluge iz stava 4. ovog člana nabavlja u skladu sa propisima koji regulišu oblast javnih nabavki. ili u skladu sa propisima koji regulišu oblast javnih konkursa (naročito Konkursa za sufinansiranje projekata organizovanja i učešća na stručnim, naučnim i prigodnim skupovima, kao i unapređivanja profesionalnih i etičkih standarda u oblasti javnog informisanja)

²⁷ Videti napomenu iz fusnote 3 koja se odnosi na greške u numeraciji.

(6) Organ javne vlasti na svom veb sajtu objavljuje interne i eksterne evaluacije projekata, najkasnije do 31. marta tekuće godine za projekte realizovane u prethodnoj godini.

(7) Odredbe ovog člana shodno se primenjuju i na evaluaciju ostvarenosti ciljeva konkursa koji se raspisuju za projekte organizovanja i učešća na stručnim, naučnim i prigodnim skupovima kao i unapređivanja profesionalnih i etičkih standarda u oblasti javnog informisanja iz člana 18. stav 1. tačka 2) ovog zakona, a ocena o ostvarenosti ciljeva se javno objavljuje na veb sajtu organa javne vlasti.”

(8) Ministarstvo nadležno za poslove javnog informisanja bliže uređuje način sastavljanja i podnošenja narativnog i finansijskog izveštaja iz stava 1. ovog člana, način razmatranja tih izveštaja i donošenja ocene realizacije projekta, metodologiju vršenja interne i eksterne evaluacije, uslove koje treba da ispuni lice iz stava 4. ovog člana, zaštitu poslovne tajne prilikom eksterne evaluacije projekta, kao i druga pitanja od značaja za sprovođenje interne i eksterne evaluacije.

2. Nakon donošenja odgovarajućih izmena ZJIM, neophodne su i dopune Pravilnika u kom će se do detalja regulisati sva pitanja od značaja za internu i eksternu evaluaciju koja su izlistana u predlogu člana 26. stav 8.

4.7. POBOLJŠANJE SISTEMA KONTROLE I SISTEMA SANKCIJA

Ovo pitanje je jedno od najproblematičnijih, jer prevazilazi pitanje projektnog sufinansiranja (pošto dotiče pitanje nadzora postupanja u skladu sa ZJIM uopšte), a delimično se dotiče i drugih zakona koji se nalaze van oblasti medija.

Pravna analiza projektnog sufinansiranja Preporukom 8 ukazuje na potrebu poboljšanja mehanizma kontrole putem saradnje nadležnih organa, te putem propisivanja nadležnosti Upravne inspekcije u procesu projektnog sufinansiranja, a Preporukom 9, predlaže propisivanje većeg broja sankcija za kršenje zakona i višeg iznosa novčane kazne kod utvrđenog prekršaja. Ovde ističemo da nijedan zakon koji je uređivao oblast medija nije propisivao inspeksijski nadzor, delom i zbog problematike neprimerenog uticaja na medije intervencijom organa javne vlasti. Ipak, budući da ZJIM podrazumeva brojne obaveze javnih entiteta (na primer organa javne vlasti koji odlučuju o raspodeli javnih sredstava putem konkursa ili obaveze Agencije za privredne registre), ima smisla ustanoviti nadležnost Upravne inspekcije kako bi se kontrolisalo upravo postupanje organa javne vlasti u skladu sa njihovim zakonskim obavezama. Što se tiče propisivanja većeg broja prekršaja koji čine javne vlasti, ovde ćemo mapirati samo one koji se tiču javnog konkursa. Lista prekršaja bi se odnosila na sledeće situacije:

- nesprovođenje ili nepropisno sprovođenje analize potreba;
- neodređivanje ili pogrešno određivanje iznosa sredstava koja se raspodeljuju na konkursu;
- propust da se objave svi podaci i dokumenti u vezi sa konkursom ili evaluacijom projekata propisanih zakonom;

- neopravdano uskraćivanje učešća na konkursu propisivanjem diskriminatornih uslova;
- nepropisno formiranje stručne komisije;
- nepropisno donošenje rešenja odstupanjem od predloga komisije;
- nesprovođenje interne evaluacije.

Ovde treba pomenuti da se za prekršaj može kazniti samo odgovorno lice u organu javne vlasti zbog ograničenja koje predviđa Zakon o prekršajima. Naime, član 17. stav 2. Zakona o prekršajima propisuje da Republika Srbija, teritorijalne autonomije i jedinice lokalne samouprave i njihovi organi ne mogu biti odgovorni za prekršaj, ali zakonom može biti propisano da za prekršaj odgovara odgovorno lice u državnom organu, organu teritorijalne autonomije ili organu jedinice lokalne samouprave. Takođe, raspon iznosa novčanih kazni za odgovorno lice u organu javne vlasti je takođe propisan članom 39. stav 1. tačka 1) Zakona o prekršajima, koji propisuje da se novčane kazne kreću između 5.000 dinara i 150.000 dinara. ZJIM u članu 138 je podigao donji minimum na 50.000 dinara. Zbog toga će ova preporuka ne može u potpunosti da se implementira promenom ZJIM, nego zavisi generalno od promena u Zakona o prekršajima.

Model izmena i dopuna ZJIM koji se tiču nadzora nad zakonom
(izmene i dopune člana 132.)

1. Član 132. ZJIM menja se i glasi:

XX NADZOR

Član 132.

(1) Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši organ državne uprave nadležan za poslove javnog informisanja, a na teritoriji autonomne pokrajine nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši pokrajinski organ uprave nadležan za poslove javnog informisanja kao povereni posao.

(2) U vršenju nadzora, organi javne vlasti iz stava 1 ovog člana razmenjuju informacije o nepravilnostima u primeni zakona i to naročito putem slanja obaveštenja o kršenju zakona, zajedno sa preporukama za usklađivanje sa zakonom, te preduzimanje drugih mogućih sredstava predviđenih zakonom.

(3) Radi što efikasnijeg vršenja nadzora, organi javne vlasti iz stava 1. ovog člana intenzivno saraduju i sa organom državne uprave nadležnim za poslove lokalne samouprave, organom državne uprave nadležnim za poslove privrede, telom nadležnim za zaštitu konkurencije, telom nadležnim za kontrolu državne pomoći, telom nadležnim za elektronske medije, agencijom nadležnom za poslovne registre i drugim državnim organima, regulatornim telima i agencijama.

(4) Osnov za saradnju iz stava 2. i 3. ovog člana je protokol o saradnji koji potpisuju organi javne vlasti iz stava 1. ovog člana sa državnim organima, regulatornim telima ili agencijama iz stava 2 i 3. ovog člana.

2. U ZJIM dodaje se **član 132a** koji glasi:

Inspekcijski nadzor

Član 132a

(1) Inspekcijski nadzor koji se odnosi na zakonitost u postupanju organa Republike Srbije, autonomne pokrajine, jedinice lokalne samouprave, organa javnih preduzeća i privrednih društava, ustanova i drugih organizacija, čiji je osnivač, odnosno član Republika Srbija, autonomna pokrajina, jedinica lokalne samouprave, u primeni obaveza iz ovog zakona sprovodi Upravna inspekcija.

(2) Sprovođenje nadzora iz stava 1. ovog člana, uključujući i izricanje mera, Upravna inspekcija vrši u skladu sa odredbama ovog i zakona kojim se uređuje Upravna inspekcija.

***Model izmena i dopuna ZJIM koji se tiču propisivanja novih
sankcija i iznosa novčane kazne za prekršaj
(izmene i dopune člana 138.)***

Član 137. ZJIM menja se i glasi

Član 137.

Novčanom kaznom od 50.000 dinara do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj odgovorno lice u organu javne vlasti:

- 1) ako ne sprovede analizu potreba za medijskim sadržajima (član 16a);
- 2) ako ne raspiše javni konkurs za ostvarivanje javnog interesa u oblasti javnog informisanja (član 17 stav 1);
- 3) ako iznos sredstava koja se dodeljuju na javnom konkursu, odredi tako da ne primeni troškovni princip (član 17 st. 2 i 4);
- 4) ako ne odredi minimalni i maksimalni iznos sredstava koja se dodeljuju po pojedinačnom projektu u skladu sa zakonom (član 17. stav 3);
- 5) ako ne objavi sve podatke i dokumente vezane za javni konkurs ili za evaluaciju projekata (čl. 17-26);
- 6) ako neopravdano uskrati učešće na javnom konkursu pojedinim izdavačima propisivanjem diskriminatornih uslova (član 22);
- 7) ako suprotno zakonu donese odluku o imenovanju Konkursne komisije za dodelu sredstava na javnim konkursima (član 24);
- 8) ako protivzakonito donese rešenje o dodeli sredstava odstupajući od predloga Konkursne komisije (član 24a);
- 9) ako ne razmatra narativne i finansijske izveštaje i ako ne daje ocene o tim izveštajima u skladu sa zakonom (član 26);
- 10) ako u roku od 15 dana ne dostavi Registru podatke o dodeli sredstava (član 39. stav 4);

V ZAKLJUČAK

Problemi projektnog sufinansiranja ne znače nužno da je sistem uspostavljen medijskim propisima loš, te da u potpunosti treba odustati od ovakvog načina raspodele sredstava. Drugim rečima, sistem zahteva određene izmene regulative, dok sa druge strane zahteva i postojanje volje za pravilnom implementacijom, odnosno primenom u skladu sa postavljenim ciljevima medijske politike. Ovaj izveštaj se bavi „pravim putem“, preciznije izmenama i dopunama postojeće (pravne) regulative koja bi mogla da pomogne u prevazilaženju određenih uočenih problema. Ipak, zakon kao pravni instrument nije svemoguć, pa zajedno sa reformom pravnog okvira treba raditi i na nastavku edukacije o pravilnoj primeni projektnog sufinansiranja i sprovesti druge mere (poput saradnje različitih nivoa vlasti ili organa) kako bi se ostvario pravi cilj projektnog sufinansiranja: proizvodnja i objavljivanje medijskih sadržaja od javnog značaja u interesu građana. Ako kod organa javne vlasti koji raspodeljuju sredstva ne postoji svest o krajnjem cilju projektnog sufinansiranja, nikakve izmene i dopune te pojašnjenja pravne regulative neće biti dovoljna. U tom smislu, valjalo bi iskoristiti predstojeći rad na nacrtu nove medijske strategije koja treba da trasira strateški pravac u kojem će medijski sektor da se kreće u periodu do 2023. godine. Zbog toga je na kreatorima medijske politike odogovoran zadatak da u ovom procesu objektivno priznaju da postoji problem i da predlože adekvatna rešenja, a ovaj izveštaj kao i brojni drugi može da u tom odgovornom zadatku samo da bude od pomoći.

~~KAŽI~~ ŠTA
TE
TRAŽI! ZANIMA

Inicijativa za poboljšanje medijskog
sadržaja plaćenog novcem građana